

ლიტერატურული გაზეთი

№1 (209) 12 - 25 იანვარი 2018

ბამონის ორ კვირაში ერთხელ, პარასკეობით

ფასი 80 თეთრი

რეზო თაბუკაშვილი

უცხო სოფელი

„უბერავს ეს შობელძალი“ — სოფლის ბიბლიოთეკასთან, მოტიტვ-ლებულ მდელიოზე წამოგორებულ მახოიას დაჰყურებდა ლოდზე ჩამომჯდარი ალექსი. წითელ ტყემალს მიირთმევდა და ამ ჩია, ქაჩალი კაცის მთვრალ სიტყვებს უსმენდა დაკვირვებით. ცდილობდა, გაერჩია, სად წაღდს ამბობდა და სად იგონებდა თუ ბლანდავდა თავისას. ორი-სამი წიქა დასჭირდა მახოიას ამ უვარგის მდგომარეობამდე მის-ალწევად. ალექსიმ შეატყო, რომ ფრიად ცუდად გრძობდა თავს სოფ-ლის მცხოვრები ნაბახუსევზე და თეთრი მათარით წამოღებული არაყი გაუნოდა სულის მოსათქმელად. ასეთ მყისიერ რეაქციას ალკოჰოლზე წაღდა არ ელოდა. თვალის დახამხამებაში ყლუპ-ყლუპ, წვეთ-წვეთ გადაკვრაში გამოითრო მახოია მათარის პირთან ორჯერ მიტანით, და მოაყოლა და მოაყოლა ამბების კორიანტელი, რომელთა გარჩევაც გზადაგზა ჭირდა და ჭირდა. სად და რა აღარ იყო იგი: მატარებლის გამცილებლად უმუშავია. მემანქანეობაზე ოცნებობდა, მაგრამ მისი ბედის რომ ასე და ისე, ცუდმა ხალხმა დაუნაღმა მაქეთ სავალი გზები, მტრებმა, ბოროტებმა და შურით აღვსილებმა, თუმცა მისი დროშის აფრიალების და „დაბროს“ მიცემის გარეშე არ დაძრულა არც ერთი ვაგონი, აპა?! აიქნევდა ჭუჭყისგან ფერდაკარგულ დროშას, მემანქანეს მისცემდა ნიშანს და მხოლოდ ამის შემდეგ „დგფნ“ იძრებოდა მატარებ-ბელი. ურალს იქით უთრევია უგრძელესი „სასტავები“, ოცდათექვს-მეტვაგონიანიც, აპა?! პატიმრებსაც დარაჯობდა საყარაულო „ვიშკა-ზე“ მდგომი, პულიმიოტმომარჯვებული. „სტროგიზე სტროგი“ ზონა ყოფილა. მთლად ხელიდან გავარდნილ, ურკებს ქე რო ეძახიან, ქურ-დებს და ათას გათახსირებულს არბენინებდა დახეული ბუშლატებით... ჰოდა, დედას უტყნავდა, უჰ! მუშტმოღერებით იხსენებდა. ძმაკაცი ყავ-და, ყირგიზი, არ ახსოვს სახელი, მხეცი ბიჭი, უჰ, უმაგრესი, და სულ პულიმიოტებით დაცხრილეს სამი ცალი, ქე რო ბუშლატებიანები იყვნენ, სულ ქურდები სამივენი, უჰ, ტრატატატრატატა!.. ყირგიზი მაგარი იყო, მარა, თავად რო არ დეესნრო, არ დეეყვირა „სტოი“ და არ აეკაკანებინა პულიმიოტი... სასტაული პულიმიოტი, უჰ!.. ის აბდალი თავისი ჩუმეკი თვალებით რას დეინახავდა? მერე კი, იცოცხლე, მოყ-ოჩაღდა მის ხარჯზე და მედლებიც დეიმსახურეს, აპა?!. საიდუმლო შახტაზე გედეიყვანეს მერე. იქ, მთლად მკვდრები ქე რო ეგონათ სულ, იმფერ პატიმრებს ამუშავებდენ. რაცხა რადიაცია იყო იქ ბევრი და რაკეტას აკეთებდენ, ნახა თვითონ... მარა მაქანე სუ! ფიცი აქვს დადე-ბული თავისი ფეჩათით ბლანკზე. რო გეიგონ, ახლა ალიკას რო უყვება ამეებს, ჩამოაკითხავენ ამ მიკარგულ სოფელში, არ დეიზარებენ და „მახოია, შე ენაამოსაძრობო, კ სტენკე!“ ეტყვიან ეგრევე სალმის მაგი-ერ... ჰოდა, ამიტომ სუ! თორე შეიძლება ალიკაც მიუყენონ გვერდში, აპა?!

„უბერავს ეს შობელძალი“ — კვლავ გაიფიქრა ალექსიმ და თავა-დაც მოიყუდა მონდომებით სატურჩეგანმენდილი მათარა.

— გეყოფა შენ, — გალიზიანებულად, ბრაზიანადაც უპასუხა მი-ნაზე გაშხლართულ მახოიას ხელის გამონვდენაზე.

— არ მეკუთვნის, თუ რაია აი... და... — ბოდავდა. ადგომის მცდე-ლობებისას გვერდზე ვარდებოდა. ალექსი არ მიხმარებია. იჯდა უკვე თავისად მონათლულ ლოდზე და დაბლობზე, მთების ძირში გაშლილ სოფელს გადაჰყურებდა.



ტარიელ
ჭანტურია

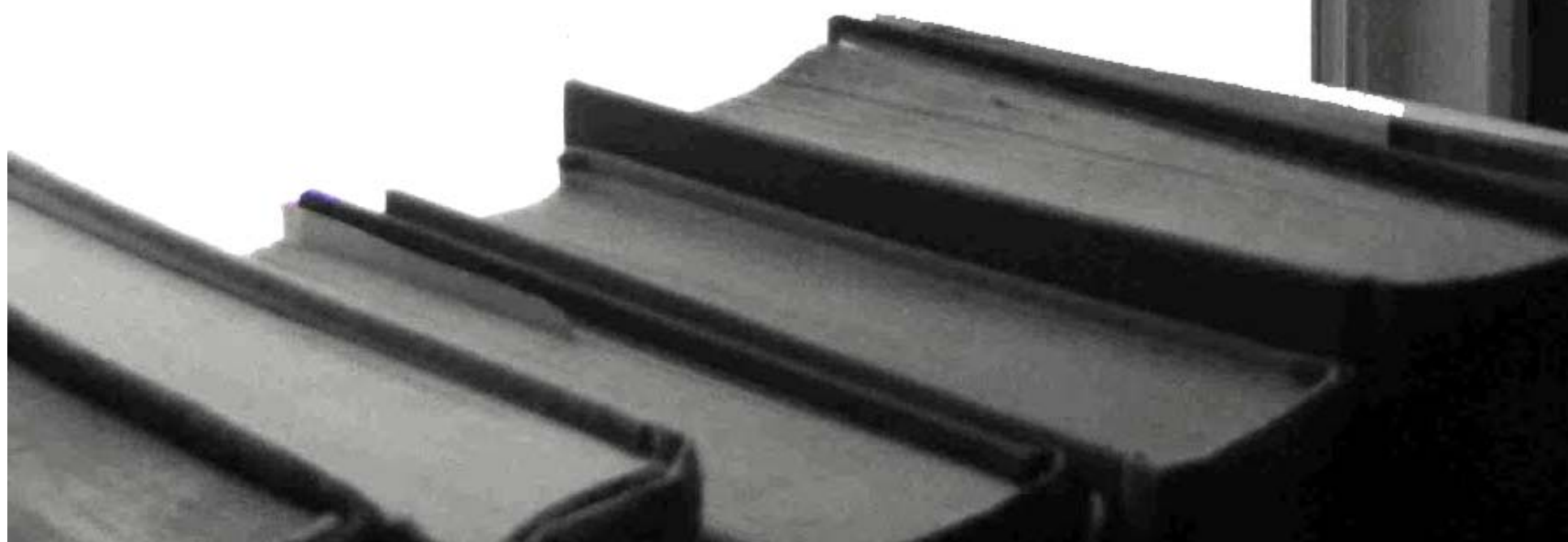
პარლამია შეთე

გასაღებია! გასაგებია?

— სამოთხის გასაღები
ჯიბეში გვიდევს ყველას!
მტერი გვგონია იგი
და ვითხოვთ მუდამ შველას!
...დავტოვებთ წუთისოფელს:
ის — გუშინ! მე — დღეს! შენ — ხვალ...
თუ არ მოკვდები, ბრიყვო,
ედემში როგორ შეხვალ!
სიკვდილი... — მიდით, ლანძღეთ
სამოთხის გასაღები!
ის, რაც ვთქვი, ვერ ვთქვი კარგად?
არ იყო გასაგები?
აბა რატომ არ ვჩქარობთ?
სიკვდილს რატომ არ ვჩქარობთ?
კითხეთ, ბატონო, ღმერთებს —
ზევსს, ანდა იმას — ქარონს?
გვსურს, მოვიხადოთ ჩვენი
ამქვეყნიური ვალი,
მაგრამ ხომ ყველას მუდამ
იქეთ გვიჭირავს თვალი —
კაცობრიობა მთელი
მიშტერებული ედემს...
კითხეთ რაიმე ევას,
კითხეთ რაიმე ადამს...

II-III

IV-V





სუპერ მოსაცდელი

ხელმწიფე, მონა, მინისტრი, არტისტი, მწყემსი, ელჩი... — დგანან სულმუდამ ყველანი სიკვდილის მოსაცდელში!

...მსოფლიო — მეტიც — სამყარო სიკვდილის მოსაცდელში...

არ გამოვრიცხავ, ვინმემ ახლაც დამწამოს ცილი... ვერ გამეჩინოს თითქოს სიკვდილისაგან ძილი...

რა, ვერ ვთქვი გასაგებად იოლად გასაგები? — სიკვდილი — სანატრელი სამოთხის გასაღები!

ანდერძი ტარიელისა

— როგორც მითხრეს, აქვს სიკვდილსაც საპარადო შესასვლელი! გენაცვალეთ ყველას! — მაგრამ მე საკუთარს — ჩემსას ველი!

აკითხველი

— მივდივარ ჩემთვის, და უცებ გზაში შემომხვდა ლექსი! — მაღალი, დინჯი, ლამაზი, უკეთილშობილესი!

ფარდას მიხტარაგული ლექსარომიტი

ისე ჯიუტად ვბერდები, ეტყობა, უკვე ვბარდები — ინთება უცხო სანთლები, ეშვება ფარდა... ფარდები... აღარც დედამა, არც დები, ეტყობა, უკვე ვმარცხდები...

*** — კაცს ცხოვრება რომ ექცევა „ვაიმედ“ და „უიმედო“, ხდება მისი არსებობა განწირული... უიმედო...

გთხოვ, შეცვალო ეს ნუნუნო წერით, კითხვით, ტანჯვით, შრომით — შენც აშენო სხვებთან ერთად სხვა ათინა და სხვა რომი!

*** ქვეყნად ყველა ხვადი ცოცხალია ძუთი!

ტარიელ ქანტურია



კაცმა რომ თქვას, რაა ამ საქმეში ცუდი! საუკუნეს არ ჯობს? — ის ორიოდ წუთი... მით უმეტეს — ოთხი! კიდევ უფრო — ხუთი... ყმუილით და ოხვრით, კვენესით, სუ-სუ-სუთი... საუკუნეს არ ჯობს? — ის ათიოდ წუთი...

პორიანოს...

სიკვდილთან ასე ახლოს და სიკვდილთან ასე შორს!.. ვუფრთხილდებით და ვპატრონობთ გულს, ტვინს, ფილტვებს და ტორსს... უცებ არ გამოვეთხოვით კასპს, სუფსას, თბილისს, გორს... სიკვდილთან — ასე ახლოს და სიკვდილთან ასე შორს...

ვედრება

— ყოვლისშემძლე უფალო, ღმერთო, ღმერთო, მაღალო, უნდა მიხსნა დარდისგან — უნდა რალაც მახარო... წარსულს ნუ გამიხსენებ — იმ დროს... იქო... მაშინო... — უნდა მიხსნა! მიშველო!

სამეფოლო

— ცრემლიანი გნახო — მოვალ, ცრემლებს მოგწმენდ! ინტრიგებში გნახო — დაგიდგები მონმედ! არ დავუშვებ წუთით — გამათხოვრდე! გამათ... მცდარს ამბობდე სიტყვას — არ დაგინყებ კამათს... შენზე არანაკლებ ვიცი მეც ობლობა!

პარლამია შაითა

— თუ გინახავთ, იქნებ მითხრათ, როგორია უფლის ან კაბა ან შარვალი ან პიჯაკი ან ტუფლი, თუ გინახავთ, რა შეატყვეთ — კაცია თუ ქალი! ჩვენსავით აქვს? — ფეხი, ხელი, ყური, ცხვირი, თვალი... თუ შეატყვეთ, იქნებ მითხრათ, ვინ უყვარს და ვინ სძულს! ხომ არ ჰკითხეთ, რატომ არ სპობს ყველა მკვლელს და ბინძურს!

— ეს ცხოვრება — კაცია, ეს ცხოვრება — ქალია, ეს ცხოვრება — სესხია, ეს ცხოვრება — ვალია, ეს ცხოვრება — ველია, ეს ცხოვრება — გალია, ეს ცხოვრება — სძივა, ეს ცხოვრება — რძალია, ნინოა და ირაკლი, ეკა, ანა, სალია, ტარიკოა, სანდროა, ანნა — ნაპერწკალია, ქეიფია, ქელეხი, ღვინოა და წყალია, ნუ გაუთამამდები, ჩემო კარგო ძალიან, ის სულ ედემზე ფიქრობს — ჩვენთვის არა სცალია...

ფინიში...

კი ბატონო, შემობრძანდეს! შემოვიდეს! შემოეთრეს! მოვრჩი... მორჩა... ჩემს მემკვიდრედ მე პირადად ვტოვებ ერთ ლექსს... და, ცხადია, შვილებს ჩემსას! შვილიშვილებს! შვილთაშვილებს! თქვენ გიტოვებთ დედამინას — ტანჯვას, ფულეებს, ვალებს, ვილებს...

რა ვთქვა — რას გაგაგებინებთ თქვენ — საბრალო, ბრმა ცოდვილებს...

დანახული ლექსარომიტი

რატომ მაქვს ასე დაბალ კაცს ასე მაღალი წნევა! — ხომ მივატოვე არყის სმა, ხომ მივატოვე წევა! აბა რატომ მაქვს, მითხარით, ისეც მაღალი წნევა! ...რა აზრის იყვნენ წნევაზე ნეტა ადამ და ევა! ...რატომ მაქვს ასე დაბალ კაცს ასე მაღალი წნევა...

რას გაუგებ ამ ცხოვრებას — ამ უცნაურ თამაშს — ამდენ კაროლს, ამდენ ვალეტს, ამდენ ტუზს და დამას! რას გაუგებ ამ ცხოვრებას, ან რას დასდებ ფასს — ამ წაგებულ თამაშს ნამდვილს! — პას! — პას! — პას! — პას! — პას! — პას!

ღმერთმა უკვე დამასრულა! დამამთავრა! გამომანყო! მოკლე და საინტერესო — დაამთავრა ჩემი აწმყო... გეთხოვებით ყველას! ყველას! გეთხოვებით! კარგად! კარგად! სახეშეცვლილს, ვირტუალურს — ნუ დამკარგავთ! ნუ დამკარგავთ!



ყველა შაირს, ყველა სონეტს, ყველა ლექსს და ყველა ტერცინს ჩემთვის, და ალბათ თქვენთვისაც, ცრემლიანი ცვლის ანდერძი...

თვითმფრინავით კი არა, ვერტმფრინავით კი არა — მსურს, ზესწრაფი რაკეტით გავცდე ამ დედამიწას! — მსურს გავიგო, სამყაროს დავინტერესებ კი? შემომხედავს? ვინა ვარ! დაფიქრდება? დამიცავს? ვიცით კი ჩვენ? რა თვალთ ჩამოჰყურებს **ცა მიწას!** — სამყარო **დედამიწელს** დამინახავს? დამიცავს?

ერთხელ მაინც, თუნდ ერთხელ გავცდე ამ დედამიწას...

— ჩემი განძი — ჩემი ვერცხლი, ჩემი ოქრო, ჩემი ბროლი რომ გაქრა და დაიკარგა, არის თურმე ჩემი ბრალი... ჩემი მამა, ჩემი დედა, ჩემი დები, ჩემი ძმები სად არიან — რად ვერ ვხედავ, რად არ მესმის მათი ხმები... სულ არ მიკვირს, მსხვერპლი რო ვარ ყველანაირ სიღარიბის...
...მამშვიდებს და გულს მიკეთებს შეგონება სახარების...

85

ოთხმოცდახუთის ხდები! რას გიგავს, ძმაო, ყდები! გიყვარს. არ გიყვარს. გიყვარს... კვდები, არ კვდები. კვდები... მოგწონს. არ მოგწონს. მოგწონს. ხვდები. ვერ ხვდები. ხვდები. უფრო — დედა და მამა. უფრო — ძვირფასი დები. ოთხმოცდახუთის ხდები. გაცრეცილი გაქვს ყდები! იღლება? ნეტა ხალხი ცივ სამარეში გდებთ...

დაუსწრებლადაც, თვითონ — რალაცას მაინც ხვდები...

ცუდი იქნება? — უნდა სიკვდილშიც შეიძლებოდეს გამოძინება! — ძველი მოდელი, რა ვქნა, არ მომწონს, მაგრამ ჩანს, ღმერთმა ასე იწება! შევსთხოვოთ უფალს — უნდა სიკვდილშიც შეიძლებოდეს გამოძინება!

...გახსოვს ალბათ, შენს ლოგინს ვინ დაარქვა შეზლონგი! უჩემოს და უშენოს — სულ ვიხსენებ შენს ლოგინს... ღვინოს ძალად გასმევი — ვუღიმოდი შენს სლოკინს... ...შენ თითქმის დაგივიწყე — ვერ ვივიწყებ შენს ლოგინს...

ცა-რიელი ლექსპროზა

ცა არის მალლა
ცა არის დაბლა
ცა არის გვერდზე
ცა არის ყველგან
ცა არის მუდამ
ცა ზღაპრებს ყვება
ცა არის დარდი
ცა არის შვება
ცა ადრე წვება
ცა გვიან დგება
ცა გვიან წვება
ცა ადრე დგება
ცას ვერვინ დაყოფს
დღეებად წლებად
ცას პლანეტები
ცრემლებად წყდება
ცა არის ლოცვა
ცა არის ყეფა
ცა არის ერთი
ცა არის ღმერთი
არ ვიცი მასზე

რა არის მეტი შუბლი და ტვინი ზურგი და კეფა ცა არის ტაბლა ცა არის კვება ცა არის ლანძღვა ცა არის ქება ვიქნებით ისე ცას როგორც ნებას თუ არ სურს კრძალავს სურს — გვადლებს ნებას ცა არის ჟინი ცა არის ვნება ცა არის ერთად სუყველა მცნება ცამ ეს სამყარო ათასფრად ღება ცა არის ლოცვა ცა არის ყეფა სურს იყოს ღმერთი? — აქვს ამის ნება...

!
— თქვი რამე საინტერესო, თქვი ჭკვიანური რამე! — კარგია თუმცა კარგი დღე — ჯობს კარგ დღეს კარგი ღამე! ვცდი, რამეფერად ეს აზრიც დავაკანონო ძალით: თუმც კარგი კაციც კარგია — ჯობს კარგ კაცს კარგი ქალი!

ჩვენ გვგონია, გვკლავს ერთი, ერთადერთი სიკვდილი — ჩვენი სიკვდილი! სინამდვილეში ჩვენ გვკლავს უამრავი სიკვდილი, უთვალავი სიკვდილი: ჩვენი დედის სიკვდილი ჩვენი შვილის სიკვდილი ჩვენი ძმაცაცის სიკვდილი ჩვენი საყვარლის სიკვდილი ჩვენი კეთილი მეზობლის სიკვდილი ჩვენი ჯარისკაცების სიკვდილი, საყვარელი მწერლების მხატვრების არტისტების მუსიკოსების სიკვდილი სახელოვანი მეცნიერების სიკვდილი ... ძვირფასი ადამიანების სიკვდილის გარდა ჩვენ გვკლავს თანამედროვე მკვლევების სიცოცხლე: დღევანდელი ლენინის სიცოცხლე დღევანდელი ჰიტლერის სიცოცხლე დღევანდელი ჯალათების სიცოცხლე...
... რა კარგია ზოგიერთი სიკვდილი... რა ცუდია ზოგიერთი სიცოცხლე...

ლექსპროზა — გაუშუარი

— მიჰქრის, მიმავრენს უგ ზოუკვლოდ ტუ-ას-თორმეტი... მიჰქრის, მიგავრენს უგ ზოუკვლოდ მათი საბუნა... მიჰქრის, მიგავრენს უგ ზოუკვლოდ ეს დედამიწა... თავად არა ყავს პატრონი და ჩვენ რას დავიცავს... — დაიცა, ძმაო! უნუგეშოდ ნუ ხარ! დაიცა!

— არ ყავს პატრონი ჩვენს პლანეტას — ჩვენს დედამიწას! ჩვენ ვინ გვიშველის, გეკითხები, ჩვენ ვინ დავიცავს!...
... მიჰქრის, მიგავრენს უგ ზოუკვლოდ ჩვენი პლანეტა! — ჩვენ რომ არ ვიცით, იმგვარ გეგმით, იმგვარ „პლანითა“...

!
— ვაი, ვაი მაგათ შავ დღეს, ვაი, ვაი მაგათ პატრონს! გონიათ, რომ სულ უნდა კლან, უნდა ჩეხონ, უნდა ფატრონი! ვერ წარმოუდგენიათ, რომ გაიხარონ, გაიბადრონ! — სიძულვილში ლევენ დღეებს, ვაი, უი მაგათ პატრონს! არ იციან, რისთვის გაჩნდნენ, რა აკეთონ, რა ინატრონ... ყავთ პატრონი? — არ მგონია! თუ ყავთ, ვაი მაგათ პატრონს!

!
— კი, სიკვდილებსაც აქვს ალბათ ტესტი... ბასრი ან ბლაგვი — სიკვდილის ცელი... ...რა ვქნა, არ მიყვარს ტირილი ტექსტით, არ ვთქვა? მე მიყვარს ტირილი ცრემლით... უკვე მთავრდება ოთხმოცდაექვსი — უკანასკნელი, სულ ბოლო წელი... უნდა მიტიროთ? — არ მინდა ტექსტი! გლოვას აპირებთ? — მიტირეთ ცრემლით...

როგორ არ დავიბრიდეთ ამ სმითა და ამ თრობით! — გაუთავებელი სმა, უფრო მაინც ზამთრობით... ახლა ბევრიც ეცადო, ახლა მართლა გულით რო სცადო, შეძლებ? — „იპოვო“ ცუდად დაკარგული დრო... შე ცნობილო თამადავ, შე ქეიფის მაგისტრო, როგორც იქნა, მიხვდი, ხომ? — ბებერს სად გაქვს მაგის დრო... ან რა ეშველება ამდენ წამალს, ამდენ ძილს... ...სცადე, იქნებ ის მაინც... — უპოვარის ანდერძი...

„დინამოს“ პრაქტიკა

...ზოგჯერ, „მადრიდს“ რომ ვჯობივარ, ნეტა „მადრიდს“ რად არ მადრით! — ძველებურად რომ ვუბერავთ, ჩამოვრჩებით ნეტა მათ რით! ანდა „ბარსა“ დიდებულები! — მათი — მესი, ჩემი — მესხი... გაარჩიოთ უნდა, ხალხნო, ვისი — ვალი! ვისი — სესხი! ეს არ იცით? — ყველა ანმყო წარსულად რომ უნდა იქცეს... რა უნდა ვქნათ! — მესი — დარბის! მესხი კიდევ... მესხი იქ წევს...
... სიბერეზე უფლისაგან ჩვენ — თანხმობა, მათ კი — უარი! ...სწუხან ძველი „დინამო“ და მისი გულშემატკივარი...

თავდაბალი ლექსპროზა

— კი ბატონო — ჯერ იკითხეთ შოთა, ვაჟა, სერვანტისი, პო, აკაკი, პლათი, რემბო, ბეგბედერი, მერიმე, დოსტოვესკი, კავკა, კოკტო, უნამუნო, პოლ ვალერი, დანტე, შელი, ლერმონტოვი, პუშკინი და... მერე — მე...

ოთხშაბათის ჩანაწერი

სხედან და ჭამენ და ჭამენ! შეარგოთ უფალმა! ამინ!

სხედან და სვამენ და სვამენ! შეარგოთ გამჩენმა! ამინ!

ყლაპავენ ბრომს. კორდიამინს! უშველოთ უფალმა! ამინ!

აქებენ ნესტანს და ფატმანს! და ზოგჯერ — ვისოს და რამინს! ამინ!

ლოცვებად გადიქცნენ ლამის! კარგია! ილოცონ! ამინ!

პირადად არ ვიცი, ვინ ვარ! ვინ მინდა, რა მინდა, რა მინ... ამინ!

არა ვსვამ! ვსვამ მხოლოდ წამლებს წნევისას! ხანაც — ვიტამინს! თქვენ კარგად მეყოლეთ! ამინ!



პროლოგის აბიური

ეხები თითქოს დამეჭვებულ გირჩებს — ხელით ეხები — არა და თვალთ უმზერ; ჯანლიან ფერებს, ჯანლიან ფერებს ირჩევ და ხატავ ასე სევდას მონოლილს გულზე. დახვალ, დაგყვება პასტორალური ხიბლი, ჭალის ფშანების ამოსაცნობი ხმები; გადაშლილია თვალნი ბუნების წიგნი და ფურცელ-ფურცელ იბადები და კვდები.

უმთვარე ღამის კავალერი

ცას ღრუბელი გუფთა-გუფთა ჩამოაყურძნ-მტვენიანებს, ჩემი დარდი მეც რო ვუთხრა ამ დღეს — დავასევდიანებ. ხმა — სიტყვების წკარუნია — ნამღერების კვალზე მიდის, არც რო დანაშაულია, რო ვარ ასე მიაშიტი. ყოველი დღის გაზღაპრება, სანყისი და... სასრული და... საიდუმლო მოაქვს ებანს ჩემი გვარის წარსულიდან. ფაგოტი და ვიოლინო სმენას მორცხვად ეტანება, მზერა უნდა მივანვინო ტკივილნარევე ნეტარებას. იხატება ვარსკვლავები შორეული ციაგიდან, თუ პეპელამ გახსნა ფრთები და ტოტს ნაზად შეაფრინდა. „მზე, მზე ხდება მონა ნისლის“ —

სილამაზის ვისმენ ქებას — ვუჭერ ხელს და ჟონავს სისხლი და იდაყვი მისველდება. და სიზმრიდან გადმოთარგმნილ ამბავს

მაჯაც შეახშირებს, მინდა გავდო რამე თალი —

სიზმრის ცხადთან მეკავშირე. ჩირგვნარების ხაოები ჩუქურთმებად შევინს არეს, ტყეებს თვალთ გამოვები და გარემო შევიცვალე. მოზეიმე ქაოსიდან ჩიტის ამომზეურებას ვიდრე სმენა ამოზიდავს, სულს მანამდე შევუბერავ. მოჩვენების წყვდიადიდან შიში თავს რო გამოიხსნის — რა თქმა უნდა — მე არ მინდა

და მხარს მაინც გამოვიცვლი. არის, ზოგჯერ ელვა ცაში, უნდოდ გაიმალიმალებს, ვიმალები ამ დროს ბავშვი, დიდიც ბევრჯერ დავიმალები. მოტორტმანე ხეა ქარი და ნიავე არის ტოტი; სარკმელს სახით მივეკარი — თუ ვტიროდი, რა ვიცოდი. დააჩნდება ორთქლი მინას, როგორც რამე მოლი მცირე, თვალმა იმ დროს მოიწყინა, ცოტა მეც რო მოვიწყინე. მთარული სენი არის — მიზეზ-მიზეზ ვიადვილებ — ვნუხვარ, ხშირად ჩემიანის, ნაუკითხავ სინამდვილეს. მამლის ყივილს ძაღლის ყეფა ხშირად მართლა ეჯიბნება, ცა, ცა ანევეს ამდროს კეფას, მინას ფეხით ვებჯინები. ცის და მინის შუაკაცობა ერთობ რთული რამე არის და სისხლს, ძარღვში ნაღვარცოფარს,

შუბლი ამხელს ნამიანი. დაცივნის თუ სიამის თუ სინანულის შუქით ვხარობ, გონებასთან გვიან მისულ აზრს ვუპირებ მივეხმარო. დისონანსი ჰარმონიას მჩატედ მოაჩრდილიანებს, არ მოვიდეს, არ მგონია — ცოტას მაინც იგვიანებს. ასატანი ხდება სევდა, შიშს რო შიში შეიზავებს, დღემდე ნაბიჯ-ნაბიჯ მსდევდა, ხვალეს —

ხვალე შენიშნავენ. მოშულარი ქარებიდან ერთის გამართლებას ვცდილობ და უმთვარო ღამე მინდა რიჟრაჟამდე მივაცილო.

შუა-ჩრდილის ჯაჭვი

ხელჩაქეული კაცის ატარებ უღელს, ყინვა გაცვია, ტანზე გაცვია სუსხი. სიზმარი ნახე, სიზმარი ნახე ნუხელ და საკუთარ თავს ახლა ზიხარ და უხსნი. გულზე ტკივილის ამოჟონილა ხავსი — წყალნაღებულის ბოლო იმედი რამე; თავს ეკითხები — „მაინც ისეთი რა ვსვი — რო რახანია — დღე მეჩვენება ღამედ.“ შიშმორეული და მღვრიე ქაფის გაღმა ცაზე ეკიდა ელვის ენების ხონჩა. ძირს — ტრიამელი და გზები აღმა-დაღმა — აჩქარებული ავტოგრაფივით რო ჩანს. გადარბენილი ჩრდილი გაღანდა თვალმა და შეიბოლა მოგონებები შორი: წნორი. კოპიტი. ფიჭვი. კედარი. პალმა. პალმა. კედარი. ფიჭვი. კოპიტი. წნორი. თავშესაფარი თუ სიმარტოვის ქოხი, ჩალით ნაგები და დახურული ისლით; რამე შორიდან დასანახავად რო ღირს, რამე შორიდან მოალერსების ღირსი. ახლა ლერწმების მოსევდიანო შრიალს დააჭამნიკებს ქარს განდობილი სმენა; რა ცოტას ხედავს ამ დროს თვალები ღია, რა ცოტას ამბობს დამუნჯებული ენა. შემაქცევარი ნალიდინებით ართობ შენივე თავში დღემდე ჩარჩენილ ტუსაღს; რამდენი რამე უნდა დათმო და დათმო, შხამს და სამსალას ბედის კარნახით თუ სვამ. ანმყო — ნამება. რომანტიკული — ხვალე. ორთავეს ერთად ათბობს წარსულის ხათრი. რამდენი რამე მალე, მალე და მალე, რამდენი რამე არ თქვი, არ თქვი და არ თქვი. ტარტაროზების ხელით ნაქსოვი ბადე. კაემანებით ამოლამბული ქსელი.



ზაალ ებანოიძე

ბნელ ღარტაფებზე მზერა ხიდივით გადე და აღარ იცი ახლა — ტირი თუ მღერი. გზათამიერი ბევრი ხიფათის მერეც, უნდა იგივე, უნდა იგივე დარჩე; დამგზავრებული კრუხივით კუთავს ღელე და მოლზე შეხეფებს წინილებივით აჩენს. ფიქრი. განწყობა. აზვირთებული ფიქრი. მორცხვი სინაზე. ფერადოვნება — რბილი. არ გიცხოვრია სახეზე აკრულ ნიღბით, არც შავი გულით და არც რო თეთრი კბილით. ნისლის მარმამი დაეფინება ველებს და შეგინამავს აელვარებულ თვალებს; ჯერ გარღვეული სამყარო ძილში კერე და მერე მკერდში ჩვილი ბავშვივით მალე. ტბის ლივლივიდან ამოსესხებულ ღმირს შროშანის მშვიდი ბუნებრივობა შევინს; ასეთ დროს ღანზე კენტი კურცხალი ღვივის — ენით უთქმელი, ენით უთქმელი ძღვენი. ჩნდება იმედიც, უიმედობის მიღმა, თუ რამე სხივ — უწონადო და მკრთალი; და ხელის გულზე ქირომანტივით ილბალს ითვინიერებს ჩაძიებული თვალე. გაელვებიდან გაელვებამდე რო ხარ, უფლის წყალობით გასულფონებაც გელის; და გევალება მუხლის მორჩილად მოყრა და სალოცავად ცისკენ აშვერა ხელის.

* გასულფონება — ღმერთთან მიახლოება(ხევსურული დიალექტი).

აიფელიკა უკვე ნისლმა ტყეები ვრცელი და მოგეყურა ამდროს ის ხმა — რომელსაც ელი.

3. ცხენის ფიგურა გაღმა. გაღვიძებული დარდი. მგონია ფეხზე გახმა ცხენი და ცხენის ლანდი. მოგონებაში ხარობს ბევრი შავი და თეთრი — გეტქმის ასეთ დროს რა რო — „შემეშინდა და შევეკრთი“. წვიმის ბადურა ბინდი. ჟრჟოლის ფარული განცდა. ძილში თუ მაინც მიდი — ცხადში უპოვარ განძთან. მოიხალავათა მზერამ გზა და დაანდო თვალე, ქარს გამოება ძერა თუ ძერას თავად ქარი. გზა-გზა — ძახველის შუქი. გზა-გზა — კუნელის ჩერო. წვიმა — მელანი ღრუბლის. ცა. წერტილი და წერო. და დგას ნიაქი ცაში, ცაა წეროსთვის ღია და მეოცნებე ბავშვის გულის ნადები მიაქვს. ტბორში შენავდა ჩრდილი და თავის თავით ხარობს. სადაც რო ღელე ტირის, იქვე ჩუხჩუხებს წყაროც. ეტიუდების ჯამი — დასრულებული ტილო. დაინყებულები წამი განმეორებას ცდილობს: ზურგით დამდგარი ქალი. სარკე. სარკეში — სახე. ჩუმად მუშაობს თვალე — ეს, აბსტრაქტული მახე. საგნებს ჭირდება ჩარჩო, მერე შუქი და ... მორჩა — რო თითო-თითოდ ხარჯო, რაც რო შორიდან მოჩანს: მოლი. ღრუბელი. ფთილა. თქორი. ჩანჩქერი. ისლი. ჭალა. ურემი. თივა. ტბორი. ლერწამი. ნისლი. „რო ყველაფერი გტკივა — შენია, განა სხვისი?“ — ერთ და იმავს — მივალთ და მეათასედ მიხსნის.

უწონადობა. ხიბლი. ტვერი. სიშიშველე. ბანგი. დაუნერელი წიგნი. გაუგონარი ჰანგი.

ფესადგაული ღუმილი

ხვედრია შენი ლაგამის ღეჭვა და მარტოობა ხვედრია შენი; ეჭვი და რწმენა, რწმენა და ეჭვი, რაც თავი მახსოვს, ცალ-ცალკე გშვენის. და თვალში — ცრემლი. და შუბლზე — თქორი. თავს შიგნით — ომი და ჩრდილში დგომა. მოძრაობ „მე“-ს და არა „მე“-ს შორის და ყოველ ნაბიჯს კანკალით ზომავ. ილბალი ფეხის არევით მოგსდევს (ავი დარები დაყვება დარებს), ასე მგონია — ანგები ზოგჯერ, შენივე ხელით მოკეტილ კარებს. საკუთარ ყვირილს წაუგდე ყური — იქიდან აქეთ წამოსულ ექოს; და ამ დროს ფეხი აუდგამს ღუმილს, ამ უსხეულოს და უხელფეხოს. და ინვერება თავისით ძაფი, და იქსოვება ხალიჩა მერე (ამ სურათს ფიქრი — ქათქათა ქაფი, თავისდათავად კარნახობს ხელებს). კეკლუცობს მოლზე ყვავილი ნაზი, მოძრაობს ქარში ტოტები თუთის. ყურის დაგდება ეძლევა აზრი და ენის ადგმას მოითხოვს წუთი. და აცეტებულ წინკანებს მოყავს საღამო — მჩატე და ჭრელი ფატა. და ლაჟვარდების სიციხიან ლოყას არავის უმხელ და ჩუმად ხატავ. გარემოს ფორმას თავაზობს მზერა,

ატიუღების ჯამი

1. საყანებში ეძებ და ხვილიფებში ელი. „შევეძლებ, როგორმე შევეძლებ, რო მივანვინო ხელი“. მართებს დევნება სმენას და მზერას მართებს ნამი, ასე აიდგამს ენას, ის — უსხეულო ნამი. მოლზე ჩიტების შეხეფებს უჩანს სადარო პირი. შორს ნაგაზები ყეფენ და ხეობები ტირის. უხილავია ხშირად და ამის გამო ფასობს — ჩურჩულით ამბობ — „დილას რა ალიკვალი ჰგავსო.“ როცა კაემანს მალავს და რიტმულ ხმაურს იძენს, გულის უფროა ღალა — ვიდრე, გონების სიბრძნე. თუ ხარ გუნებამოთენე — ჩიტის ჭიჭიკიც კმარა — რო სასნაული მოხდეს — ბზარი დააჩნდეს წკვარამს.

2. და საოჯახო ქრონიკები შენივე სახლის (ძილში რო მჩატედ მომიყვები და ცხადში დაგლის) ჟამიდან ჟამად ამოსროლილ გაყინულ ბგერას გაათობს მაინც რა კოცონი და გულის ძგერა. ნართაულებს გადაგდება. სრულყოფა. აზრი. იქვე — უსაქმო ქადაგება. ყაყანი ბაზრის. ცნობიერებით როცა თვრები — არსებობ იცი, გასურს მოითმინო მოსათმენი შენიც და სხვისიც. ქარი აცერებს ახლა წვიმას, მინდორი სველი, იდუმალებით ნასაკითხავს ჩამოჭგავს წერილს. და დაელმებულ სარკმლის მინებს ეყრება ჭორფლი, სიზმარში ქალი გაიღიმებს და ცხადში გყოფნის. მშვენიერისკენ მისწრაფებაც სიკეთეს ნიშნავს, შორს რიბი-რაბო ისახება თუ ეს დღეც იშვა. წნორის გულჩვილი ბუსუსების ფარფატი შორი, თითქოს საკუთარ გულს უსმენდე — ხმაურობს ტბორი.

თუ უნებურად უჯერებ თვალს;
რაც ამ დღეს გენამს და რაც ამ დღეს გვეჯერა,
ითავისებ და იყენებ ხვალე.
ლანდების რულით არბილებ სურათს,
თუ აძლევ სულაც ახალ ღირსებებს;
იხსენებ უკვე და ხვითქმი ცურავ,
იხსენებ, უკვე, შენ თავს იხსენებ.
აჩნდება სმენას ასეთ დროს ჩქამი
და ზამთრის ამინდს — ყინულის ლოლო;
ნამი წამს მისდევს და თითო წამით,
ხომ ვიცით, ჟამი შენდება ბოლოს.

მნათე უხარსულოა

აჰა, თითქოს თენდება, სიზმარს ამოცვლები
და ცხადს მიუკაკუნებ, კარზე როგორც სტუმარი:
ბინდში თავგაყოფილი ნახვალ ხელის ცეცებით,
მოჭარბებულ სიფრთხილით, ალლოთი და გუმანით.
და... „სიფრთხილეს არ ტკივა“ — მერე სუნთქვა მეტია —
ბნქარში არ ჩაეგია და გარედან ანონი —
„თავი, თავი არ ტკივა!“ — რომ არ იშლი ხეტიალს,
დაბრუნებულ სხეულით — ამდენი ხნის ნაწოლით.
გაფოფრილი ჩირგვები გზა-გზა ჩრდილებს იცვლიან
და ძაღლების ღავდავი სოფელ-სოფელ გაცილებს;
რომ არ გაიღარდილო ამ დროს არ შეგიძლია —
ხელი არ აუქნისო ჯოჯოებს და მაცილებს.
მალლა ვარსკვლავებია, შებნეული ღილებად,
დაბლა საშემოდგომო მზედაკრული მოლია;
ნაი-ნაიმეგზურებს მუხლი გამოცდილებას
და ფეხდაფეხ აფხიზლებს მთვლემარ მელანქოლიას.
სახეს ამოაკითხავს ზოგჯერ ფითრი მოძრავი,
ანდა, სულაც პირიქით — თავად ფითრი ისესხებს
ფერს რო შენი სახიდან — არც რო რჩები ცოცხალი,
მაგრამ ეს ყველაფერი, სამწუხაროდ, ვის ესმის.
მიზეზ-მიზეზ იწყენ და მიზეზ-მიზეზ ხალისობ,
მიზეზ-მიზეზ ნიავიც ბებერ ფოთლებს იტაცებს;
ესეც ბოლო დღეები: ხათრად შესაბრალისო,
ჭარბად ამჩატებული დააბიჯებ მინაზე.
იდუმალმა ხელებმა იდუმალი ნაყოფით,
იდუმალი ბაღები საცდუნებლად მოხატეს;
და გრიგალში გადაზღილს აყურადებ ქარყოფილს
და თან ცრემლებს აგროვებ, დაცურებულს ლოყაზე.
ტკივილს თუ დაგიაშებს კურცხალ-კურცხალ გალობა —
ღმერთის რამე წყალობა — მხოლოდ მაშინ აცდები:
განცდის გამომჟღავნებას — ამ ზნეობრივ მთვრალობას —
მჩატე უხერხულობას თავმოშონე კაცების.

ცოტა გალდა და ცოტა მითი

ბუნებით მიუსაფარი, ვრჩები, აქამდე ვრჩები.
გამიღარბდა ზღაპარი და ჩამოვყარე ფრთები.
ნახევრად ღია ბაგიდან ვამხელ — რაც ახლა მტკივს,
რას ვიზამ — წასვლა არ მინდა და ვატყობ —
მაინც მივალ.
წინ სინანულის შუქია — მიხმობს, მეძახის თავად,
ბოლომდე ვრჩები გულდია — სევდის მორჩილი ძმა ვარ.
ფრინველთა გუნდურ გალობას მთების ოსანა ქვია —
ნუგეში რო უწყალობა ნამოტირებულ ნიავს.
ბებრული მხიარულება შეფარულ ღიმილს იწვევს, —
ამოხსნა კაცის ბუნება — სიბრძნე სჭირდება, სიბრძნე.
და არც რო მართლა ბრძენი ვარ და არც რო გიჟი მეთქმის —
ამ ორთა შორის ვმღერივარ, გულში ვმღერივარ ჩემთვის.
მთა, ამოსული ნისლიდან, ჰგავს ფარშევანგის ბოლოს —
უძილარ თვალებს ვისრისავ — ამას ვახერხებ მხოლოდ.
მზე ჩადის. დინჯი დაისი ჩრდილებს იმოსავს როცა,
გულიდან ამ დროს თავისით ამოიხედავს ლოცვა.
და გატოვდება ფარულად ხელი მარჯვნიდან მარცხნივ —
და ღმერთის ამ სიყვარულმა უნდა დაიხსნას კაცი.
ცა, თეატრია ერთგვარი, ნისლი — მბრუნავი სცენა,
ვზივარ და ვუმზერ შემკრთალი, მეტეორების ცვენას.
უთქმელი იდუმალბა: თოვლი. ფანტელი. გუნდა.



და რაც ვერ იგრძნო თვალებმა — სხეულმა იგრძნოს უნდა.

სარკიდან გამოქცეული თავს უბრუნდება ქალი,
გადათარგმნილი სხეულით და ჟრუანტელით მთვრალი.
ანვეს წამწამებს წყვილიადი — კაეშანების ტვირთი,
ამ ღამეს ძღვენი მივართვი — გული ჩიტვივით მითრთის.
დაცურავს სერზე გეზელი ქორის ფარფატი ჩრდილი,
ხელზე დავისვი — შევძელი, დილის ნიავი გრილი.
და ვაყურადებ შორიდან მღვრიე ფშანების ნანას;
წყალგალმა — მწვანე მოლი და მწვანე წნორები ჩანან.
ჭალა, ჭალაში გზა — შარა, ცაში — გამდგარი თქორი,
აქა-იქ ტბორი ჩამშრალა, აქა-იქ ჩარჩა ტბორი.
მერე და მერე ბინდები, შორს ჰორიზონტის ხაზი,
კარგა ხანს გავირინდები, რო მოვიკრიბო აზრი.
რო მესმის, უცხო ხმებია უცხო ჩქამი და სტვენა,
რა ჭარბად გასაგებია, ამ დროს, დუმილის ენა,
რო ღვიძავს ამ დროს — ქარია,
რო სძინავს ამ დროს — წყარო.

შენ — გულო — რა გიხარია?
შენ — რა განუხებს — თვალთ?
რო მიაქვს ნიავს — ჩიტია, ჩირგვს რო შეყრია — რული.
ცხოვრება მიაშიტია — ჩვენ გვეჩვენება რთული,
წვრილმანებს ჩავეძიებით და წელს ვინწყვიტავთ გარჯით.
იკმარე სითბო იების და კმაყოფილი დარჩი.
კორჩოტების ღიმილით გაისხივოსნე სახე
და ჩაიწყნარე ტკივილი ანდა — პასუხი აგე.
ამოიხედე თავიდან — წელს მიაცილებს წელი —
თითქმის ოთხმოცი გავიდა — დათვლა გამხდარა ძნელი.
ხშირად, დალილს და დაოსილს,

თვალში მეზრდება ჩრდილი,
მთვარე მგონია ქაოსის მობოშებული ღილი.
შორიდან კოცნას ვუგზავნი და ტურზე მიდევს ხელი,
დედებდა ღანვზე კურცხალი ხათრად ცივი და ცხელი.
მელანქოლიურ თვლემში შეიპარება ჟრჟოლა
და მახსენდება მე მაშინ — სახლთან ბებერი ბჟოლა,
გრძელი ტოტების ნანავით დაატარებდა ღანდებს
და დღემდე შუებლალავი ეს მოგონება დამდევს.
ეჰა, რა წლები წასულან — გუშინინ იყო თითქოს,
მიფიცებულნი წარსულთან გალიგვულ თითებს ვითობ.
მოლები გახდა შიშველი, ავად ყრანტალებს ყვავი,
დავბერდი, რაღას მიშველის, რო შეგაცოდოთ თავი.
ტანზე ხორშაკი მაცვია — რამე დაფშვნილი მინა,
სიზმრებს ვნახულობ თვალდია —
ღია თვალებით მძინავს.

რა ფეხაკრებით მოვიდა დღეს სინანული მისით,
ნისლიდან მზე ამოვიდა — მარლას დააჩნდა სისხლი.
ნამყენს კვირტები უხმება, ნაფერდებულა ღობე
და წყლის ჩაქცევას მუხლებიც — კარგა ხანია გრძნობენ.
ჰორიზონტისკენ მიგორავს ახლა ტალღები მთების —
„იყო და არა იყო რა“ — მაინც რა იყო — ვხვდებით?!
ეს წელიც გაჭაღარავდა, მეც შევიმშრალე ხვითქი,
იყო — რა ცოტა ბალადა, იყო — რა ცოტა მითი.
სოფელი ბინდის ბონდია — ღანდებს გვიბრუნებს წყლები,
რა ჩუმად მიდი-მოდიან, რა ფოთლებივით ვწყდებით.
ის, რაც გულისთვის ცრემლია, თევზისთვის არის წყალი,
დაცურავს — ვერ შეეღია მარილშერეულ ამინდს.

სამყარო და ქალი

მოღრუებულ ცაზე მიბჯენილი თვალი,
რასაც დღემდე ეძებდა, დღესაც იმას ეძებს;
სმენას გააფაქიზებს გაჩერება წამის
და მიღეულ ჩქამის გაგონებას შეძლებ.
ჩქამზე ამოიზრდება საფიქრალი მისით,
ნერვები რო გვიხსნის ღამეების რჩევას;
მეტეორებს აშხეფებს ვარსკვლავების სისხლი
და თვალეში ფერადი ნაპერწკლები რჩება.
გქვია ჭირისუფალი მოტირალი ქარის,
დღემუდამ რო თავის საწუხარზე გვიყვება;
რჩება შეუცნობელი სამყარო და ქალი
და ორთავს ვალი — მიდიხარ და მიგყვება.

ტარიელ ჭანტურია

დანყვებითი სერკანტინი

მინანარი სიკვდილზე

გაგრძელება იქნება!

ჭკვიანი რითმების ლექსიკონისთვის

საქართველოს ისტორია —
საქართველოს ისტორია!

დასკვნა

გახლავთ ეს მისი გამოკვლევები
საბუთი მისი გამოკვლევების!

სამსახურებრივი რომანი

მოახერხა შეფმა
თავის მდივნის შებმა!

არჩევანი

მან ცხოვრება — უკარტო,
უღვინო და უარყო —
ამნაირი ცხოვრება
იმთავითვე უარყო!

კორუმპირებული ლექსკრომტი

განაჩენი გამოიტანა! —
ჯიბე ფულით გამოიტენა!

თამაღის შიქახილი

— ვსვათ ეს ღვთაებრივი სითხე
ნელინადში — ათასი დღე!

ქართველი

შური როგორ ვიძიო —
ეს ხომ მაინც ვიცით!

!
— მთელ სამყაროს ესაუბროს თუნდაც —
ღმერთს — პოლიგლოტს — არ სჭირდება გიდი!

!
ეს რა ეზრა პაუნდია
ან რა ანრი მატისი! —
გაგაოცებთ სილამაზე
მათი მინის... მათი ცის...

ცა — უფლის გადასახედი!
სიცოცხლე — გადასახადი!

...ამამღვრია დეკოლტემ...
მერე უცებ წამიც და...
არა, არც მიფიქრია —
ხელი მისით წამიცდა...

!
— ერთი კარგად დააკვირდით
ჩვენი ქუჩის ორ სულელს:
გაგიჟდებით, ერთმანეთი
როგორ დააორსულეს!

მთავარი ლექსკრომტი

ეს ცხოვრება — ცხოვრება!
ის — მეორე — სულეთია!
ერთად ვიყოთ ოღონდაც და,
სად ვიქნებით, სულერთია!

მეპალთანა ლექსკრომტი

ელაქუცა, აქო, ეპირმოთნა... —
იმდენი ქნა, ბოლო-ბოლო მოთნა!



ტომას ვულფი მოხელე პენს სახლს, ანგელოზო

დასასრული

— მამა, — ლედის შესაფერი ღირსებით წარმოთქვა ელიზამ, როცა ოლივერი პირველად შეიყვანა პატარა სახლის მისაღებ ოთახში, — მინდა, მისტერ განტი გაგაცნო.

მაიორი პენტლენდი ნელა წამოდგა ბუხართან მიმდგარი სარწვეველა სავარძლიდან, დიდი დანა დაკეცა და ნახევრად გათლილი ვაშლი ბუხრის თაროზე დადო. ბაქუსმა ჯოხის თლას თავი ანება და დიდსულოვნად მიაცქერდა, უილმა, რომელიც ჩვეულებრივად მოკლე და სქელ ფრჩხილებს იჭრიდა, წამით მოაშორა თვალი საქმეს, სტუმარს ახედა და მიესალმა — თავი ჩიტივით დაუქნია და თვალი ჩაუკრა. აქ კაცები გამუდმებით ჯაყვებით ირობდნენ თავს.

მაიორი პენტლენდი ნელ-ნელა გაემართა განტისკენ. ასე, ორმოცდათხუთმეტი წლის ჯგუფში, ხორცსავსე კაცი იყო, დაჟღაჟა სახე ჰქონდა, პატრიარქივით წვერი და თავისი გვარის დამახასიათებელი მსხვილი, კმაყოფილი ნაკეთები.

— უ. ო. განტი, არა? — ჰკითხა განელილი, დათაფლული ხმით.

— დიას, — მიუგო ოლივერმა, — ასეა.

— რასაც ელიზა თქვენზე ჰყვება, — განაგრძო მაიორმა და თავის აუდიტორიას ნიშანი მისცა, — ვაპირებდი მეთქვა, რომ ელ. ე. განტი აჯობებდა.

ოთახში პენტლენდების ბრიყვული, ნასიამოვნები სიცილი გაისმა.

— ეი! — წამოიძახა ელიზამ და ხელი მსხვილი ცხვირის ნესტოზე მიიღო, — კარგი რა, მამა! სირცხვილია! განტმა გაიღიმა — გულსგარეთ, ვითომ მხიარულად. უბადრუკი, ბებერი თაღლითი, გაიფიქრა მან. ერთი კვირაა ემზადება.

— უილს ხომ ადრეც შეხვედრიხარ, — უთხრა ელიზამ. — ადრე და მალე, — თქვა უილმა და მკვირცხლად ჩაუკრა თვალი.

სიცილი ჩაწყნარდა და ელიზამ განაგრძო: — ეს კი... როგორც იტყვიან... ძია ბაქუსია.

— დიას, სერ, — თქვა ბაქუსმა და სახე გაუნათდა, — ცხოვრებასავით დიდი და ორჯერ უფრო ყოჩალი.

— სხვები ბაქ-უსს უძახიან, — თქვა უილმა და ყველას მკვირცხლად ჩაუკრა თვალი, — მაგრამ აქ, ოჯახში პეგასს ვუძახით.

— ალბათ... — შეპარვით წამოიწყო მაიორმა პენტლენდმა, — ნაფიცო მსაჯული ხშირად ყოფილხარ?

— არა, — მიუგო ოლივერმა და გადაწყვიტა, დროა, ყველაზე უარესს გაყინული ღიმილით შევხვდეთ, — რატომ?

— იმიტომ, — თქვა მაიორმა და ისევ გარემოში მიმოიხედა, — რომ მე მგონი, დიდი გალანტური ვინმე ბრძანდებით.

მერე, ამ სიცილ-ხარხარში, კარი გაიღო, და კიდევ რამდენიმე ადამიანი შემოვიდა — ელიზას დედა, უბრალო, დაძაბუნებული ქალი, ჯიმი — დაჟღაჟა, ტახივით ყმანვილი, მამამისის უწვერული ალიკვალი, თადუხი — წყნარი, ლოყანითელი, ყავისფერი თმა და თვალები ჰქონდა, ხარს ჰგავდა, და ბოლოს, გრილი — ყველაზე უმცროსი, ტურჩადმობრუნებული ბიჭი, იდიოტურად იღმიჭებოდა და თან უცნაურ, ჭყვიტინა ხმებს გამოსცემდა, რაზეც მთელი ოჯახი დასცინოდა. თერთმეტი წლისა იყო, დეგენერატი, სუსტი, საყმანვილოთი დაავადებული, მაგრამ თეთრი, ნოტიო ხელებით ვილინოდან მუსიკასთან ერთად რაღაც არაამქვეყნიური ამოჰქონდა — ის, რაც არ ისწავლება.

ისხდნენ იქ, ცხელ, პატარა ოთახში, სადაც მწიფე ვაშლის თბილი სურნელი იდგა, მთებიდან უკიდევანო ქარების ზუზუნის მოდიოდა, ისმოდა ფიჭვების გუგუნის და შორეული, შეშლილი, შიშველი ტოტების ჯახაჯახი. და სანამ ფცქენდნენ, ჭრიდნენ, თლიდნენ, საუბარი ხეპრული ხუმრობებიდან თანდათანობით გადავიდა სიკვდილსა და დამარხვაზე: ლაპარაკობდნენ განელილად, მონოტონურად, ავბედითი სიხარბით, ჭორაობდნენ ბედისწერაზე, კაცებზე, სულ ახლახან რომ ჩანვნი მინაში. და როცა მათი ფერდაკარგული ლაპარაკის მიღმა განტს ქარის აჩრდილისებრი გმინვა შემოესმა, თავადაც ჩაიძარბა დანაკარგსა და წყვედიადში, და მისი სული ჩაიძირა ლამის ორმოში, რადგან იფიქრა, რომ უნდა მოკვდეს, როგორც უცხო; რომ ყველა — ყველა, ამ ძლევათსილი, პენტლენდების გარდა, სიკვდილით რომ ილხენდნენ — უნდა მოკვდეს.

და იმ კაცით, პოლარულ ლამეში რომ იღუპება, იფიქრა თავისი ახალგაზრდობის მდიდარ ველზე: ხორბალზე, ქლიავის ხეებსა და მწიფე თავთავზე. რატომ აქ? ჰოი, დაკარგული!

თარგმანა ნინო ქაჯაიაშ

ტომას სტერნზ ელიოტი ნიგნიდან „მოხუცი ოპოსუმის ნიგნი პრაქტიკული კატების შესახებ“



კატის სახელის მოფიქრება

კატის სახელის მოფიქრება, გითხრათ მართალი, საქმეა ფრიად საშარო და თავშისახლეული, გეტყვით და თუგინდ მექუდეზე გიჟად ჩამთვალეთ, რომ ყველა კატას უნდა ჰქონდეს სამი სახელი. დია უბრალო უნდა იყოს ერთი მათგანი, საყოველღეო, ვთქვათ, ალოსო ანდა ანხელი, ვთქვათ და, ვიქტორი, ბილ ბილი ან ჯონათანი, მოკლედ, სადაგი, საყველპურო, სადა სახელი. კეთილხმოვანი სახელებიც არსებობს მეტად, ჯენტლმენის ანდა ბანოვანის გამომსახველი, ვთქვათ და, პლატონი, ადმეტუსი ანდა ელექტრა, მოკლედ, სადაგი, საყველპურო, სადა სახელი. თუმცა სჭირდება სხვა სახელიც — თავისი მარტო, საკრუტუნო და საკნატუნო, ნონას რომ მატებს, რომ კუდ-უღვაში უფრო მაღლა აპრიხოს კატამ, რომ მიხვრა-მოხვრას ჩაატანოს მეტი სიზანტე. ამგვარ სახელებს, თუ ინებებთ, დაგიყრით გორად, ვთქვათ, მუნკუსტრევი, ქუაქსო ან კორიკოპატი, ბომბალურინა, ვთქვათ, იგივე, ან ჯელილორამ, მოკლედ, სახელი ერთადერთი, უბადლო კატის. და მაინც, ყველა ამ სახელის მაღლა და მიღმა ვაყენებ თავგზაამაბნეველ იდუმალ სახელს, რომლის მიხვედრაც არა კაცს არ რგებია იღბლად, რომელიც იცის მხოლოდ კატამ და არსად ამხელს. თუკი თქვენს ფისოს წააწყდებით

გართულს ღრმა ჭვრეტით, თუ გატრუნული და ფიქრებში ჩაფლული ნახეთ, ამის მიზეზი არის ერთი და მხოლოდ ერთი, რომ იგი ეძებს, ეძებს, ეძებს საკუთარ სახელს, ენითუთქმელ და ენითსათქმელ, ენითუსათქმელ, იდუმალებით მოცულსა და მობურულ სახელს.

რამ ტამ ტაგერი

რამ ტამ ტაგერი უკუღმართი არსება გახლავთ, თუკი ბინაში შეიფარებ, ის სახლს ინატრებს, თუ გნოლს მთარმევე, მოინდომებს ხობხის ძვლის გახვრას,

გნოლს მოისურვებს უმალ, თუკი ხობხს მთარმევე, თავზე დაგეშავ — წამსვე ვირთხას მოავლებს ხახას, ვირთხას მიუქსევ — იქვე თავის კისერს მიატკვერს. რამ ტამ ტაგერი უკუღმართი არსება გახლავთ, და რასაც ახლა გეუბნებით, ვიცი და მენდეთ იზამს, რაც ნებავეს, გამოგტყუებს სულ ნება-ნება, ხოლო შენ ისლა დაგრჩენია, რომ ბედს დანებდე.

რამ-ტამ-ტაგერი სულ რაღაცას ხლართავს და ბურდავს, თუ შინ, სითბოში შემოიყვან, გაინვეს გარეთ და რადგან მუდამ ეწვალეა ჩაკეტილ ურდულს, სახლში ერთთავად ფხაჭაფხუჭი გაუდის კარებს. ბიუროს უჯრა აირჩია ბოლო დროს ბუდედ, მაგრამ თუ შიგნით მოემწყვდევა, მწარედ ფართხალებს! რამ ტამ ტაგერი სახიფათო არსება გახლავთ და რასაც ახლა გეუბნებით, ყურს იღეთ, გვედრებთ: იზამს, რაც ნებავეს, გამოგტყუებს სულ ნება-ნება, ხოლო შენ ისლა დაგრჩენია, რომ ბედს დანებდე.

რამ ტამ ტაგერი აბეზარი არის ნამდვილი, ურჩობის სენით გასულენთია სისხლი და ხორცი, თუ თევზს სთავაზობ, მოუნდება ჯდომა ნადიმად, თუ თევზს არ აჭმევ, არ ინდომებს ჩახობხილს ბოცვრის. ცხვირს აგიბზუებს, თუ მიუტან ნალებს ჩაროზად, მზამზარეულად მორთმეული რაა ნალები?! მაგრამ, თუ დაგრჩა საკუჭნაოს ზედა თაროზე, ნახავ კუდიდან ყურებამდე თეთრად გაღებულს.

რამ ტამ ტაგერი სულ რაღაცას ბურდავს და ხლართავს, ვერ გაუგია, ალერსისგან რაა ხეირი, მაგრამ კალთაში ჩაგებტება კერვაში გართულს, რომ მერე კარგად იხალისოს თვალის სეირით. რამ ტამ ტაგერი უკუღმართი არსება გახლავთ, და სჯობს დავმალო ისე, როგორც ვმაღავდი დღემდე: იზამს, რაც ნებავეს, გამოგტყუებს სულ ნება-ნება, ხოლო შენ ისლა დაგრჩენია, რომ ბედს დანებდე.

თარგმანა ანი კოპალიანმა



ლიტერატურული გაზეთი

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო
საქართველოს მწერალთა სახლი

რედაქტორი ირაკლი ჯავახაძე
რედაქტორის მოადგილე უჩა შერაზადიშვილი
ჟურნალისტი თამარ ყურული

მობ. ტელ.: (577)742277; (599)269852; e-mail: litgazeti@yahoo.com

